

Blom Fiskeoppdrett AS
Ulvøyvegen 130

5337 RONG

Adm.enhet: Tildelingsseksjonen

Saksbehandler: Sara Leksen

Telefon:

Vår referanse: 17/5367

Deres
referanse:

Dato: 17.10.2018

Att:

Øyvind Blom

Blom Fiskeoppdrett AS 840215512- Svar på søknad om akvakulturtillatelser til forskningsformål-Tilsagn

Vi viser til søknad fra Blom Fiskeoppdrett AS, SalmoNor AS og Salten FoU AS datert 4. april 2017 om akvakulturtillatelser for laks, ørret og regnbueørret til forskningsformål.

Det vises også til vårt brev datert 19. desember 2017 vedrørende Fiskeridirektoratets Faglige Råds (Rådet) første uttalelse til søknaden. Det vises videre til Alltech Norway AS sin felles tilbakemelding i form av revidert søknad på vegne av Blom Fiskeoppdrett AS, Salten FoU AS og SalmoNor AS datert 31. januar 2018. Videre viser vi til vårt brev datert 23. mars 2018 hvor dere ble gjort kjent med Rådets anbefalingene ved andre gangs behandling.

Søknad

Blom Fiskeoppdrett AS, SalmoNor AS, og Salten FoU AS søker om 2 forskningstillatelser på 780 tonn MTB hver for en periode på 10 år. Det er inngått samarbeid med Nofima, fiskefôrprodusenten Coppens fra Nederland og det amerikanske bioteknologiselskapet Alltech Norway AS om gjennomføring av et forskningsprosjekt med tittelen *"Ernæringsmessige innovasjoner - nøkkelen til de store velferdsutfordringene?"*. Alltech Norway AS står som prosjekteier mens oppdrettsselskapene er søkere av forskningstillatelsene.

Uttalelser fra Rådet

I overensstemmelse med laksetildelingsforskriftens § 28a ble deres søknad første

gang fremmet for Rådet til uttalelse den 24. november 2017. På bakgrunn av Rådets anbefalinger mottok vi revidert prosjektbeskrivelse fra dere datert 31. januar 2018, og denne ble fremmet for Rådet den 28. februar 2018.

Søknadsdokumentene med endringer og presisering var på forhånd sendt ut til Rådets medlemmer.

Rådet ga følgende uttalelser:

” Rådet anser at den innstramming som er foretatt av prosjektets omfang har vært positiv, og at dette vil bidra til å øke mulighetene for å oppnå god forskning innenfor de spissede områdene. Rådet anser dette som spennende og fremtidsrettet forskning – spesielt gjelder dette den delen av søknaden som omfatter omega 3 fra heterotrofe alger. Rådet er kjent med at det gjøres studier med organiske former av mikronæringsstoffer også ved NIFES. Rådet anser at forsøk med mikronæringsstoffer og lipider vil kunne gjøres med utgangspunkt i vår- og høstutsett i løpet av 3 år.

Rådet har nøye vurdert om konseptet må utføres i en nord-sør gradient. Etter Rådets oppfatning er dette forsøket av en slik karakter at forskning under ulike miljøbetingelser vil kunne tilføre betydelig merverdi til prosjektet.

Rådet har vurdert biomassebehovet og anbefaler at Fiskeridirektoratet innvilger 2 tillatelser til hver aktør for en periode på 3 år.”

Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at Rådet ikke har vedtakskompetanse og at vedtaket fattes av Fiskeridirektoratet. Uttalelsene fra Rådet legges imidlertid sammen med annen relevant informasjon til grunn for fiskerimyndighetenes behandling av søknaden.

Fiskeridirektoratets vurdering

Rettslig grunnlag

Tildeling av nye forskningstillatelser reguleres av FOR 2004-12-22 nr 1798 Forskrift om tillatelse til akvakultur av laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften):

Det følger av laksetildelingsforskriften § 22 første ledd:

”Akvakultur av matfisk til forskning skal bidra til å utvikle kunnskap som kommer akvakulturnæringen til gode, blant annet om driftsformer, teknologi, biologi, ernæring, fiskehelse og fiskevelferd.”

Det følger av laksetildelingsforskriften § 23 første ledd:

"Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. Varighet av tillatelse til særlige formål fastsettes etter en konkret behovsvurdering."

Det følger videre av laksetildelingsforskriften § 23a første ledd:

"Søker skal dokumentere hvordan virksomheten vil ivareta den faglige kompetansen som er nødvendig for å oppfylle formålene i § 1 og § 19, herunder kompetansekrav gitt i forskrift 17. Juni 2008 nr. 822 om drift av akvakultur § 6."

Videre står det i laksetildelingsforskriften § 28a og 28b:

"Et rådgivende utvalg foretar en vurdering av søknader om tillatelse til forskning og fremmer den faglige vurderingen til Fiskeridirektoratet."

"Maksimal tillatt biomasse per tillatelse fastsettes etter en konkret vurdering hvor det blant annet skal tas hensyn til søkers behov."

Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden

Tillatelser til forskning er primært forbeholdt forskningsinstitusjoner på universitets- og høyskolenivå. Annen privat eller offentlig institusjon kan gis tillatelse dersom dette er en nødvendig og integrert del av et forskningsprosjekt. I dette tilfellet foreligger det et konkret prosjekt med nærmere angitt mål.

Nofima er angitt som faglig ansvarlig i prosjektet. Vi anser Nofima AS som en sentral nasjonal forskningsinstitusjon innenfor relevante fagområder for havbruksnæringen i Norge. Avtalen som er inngått med Nofima anses som forpliktende med en definert ansvarsfordeling, og ved oppfyllelse av den anser Fiskeridirektoratet at søker tilfredsstiller kravene til kompetanse, jf § 23a første ledd.

Fiskeridirektoratet har foretatt en faglig vurdering av søknaden og særlig lagt vekt på om formålene og vilkårene i laksetildelingsforskriften § 1, § 22 første ledd, § 23 og § 23a er oppfylt. Uttalelsene fra Rådet er sammen med annen relevant informasjon lagt til grunn for behandling av søknaden.

Fiskeridirektoratet anser at det er store helse- og velferdsutfordringer i oppdrett tilknyttet blant annet lakselus, stress, svekkelse og dødelighet som følge av håndtering. I tillegg er det utfordringer knyttet til å finne råvarekilder til fiskefôr som både er bærekraftige og dekker fiskens ernæringsbehov.

Håndtering av fisk kan føre til stress som igjen vil føre til svekkelse og eventuelt dødelighet. Håndtering skjer ved for eksempel sortering, transport, notskifte og avlusing. For tiden benyttes de ikke-medikamentelle avlusingsmetoder (IMM) i bekjempelse av lakselus og metodene innebærer håndtering i form av blant annet trenging og pumping. Det er dessverre slik at fisk i oppdrett vil oppleve håndtering i forskjellige form mer eller mindre i løpet av hele livssyklusen og dette kan påvirke fisken negativt.

Ernæring påvirker helse, og fiskens helsetilstand er en meget avgjørende faktor for velferd og robustheten.

I prosjektet skal det benyttes organiske mikromineraler i fôr, som i små skala forsøk har vist å ha positiv effekt på fiskens ernæringstilstand, helse og kvalitet. Organiske mikromineraler har i tillegg høyere biotilgjengelighet enn de uorganiske mikromineralene.

Det skal også benyttes prebiotica i fôret, noe som er allerede utprøvd og har vist positiv helseeffekt i form av tykkere skinn og økning av antall mukusceller både i skinn og tarm. Mukus og skinn, som en del av fiskens immunsystem, er viktige barrierer mot mikroorganismer og Fiskeridirektoratet anser at ved hyppige avlusinger med IMM er godt mukuslag og tykt skinn av stor betydning for fiskens helse og velferd.

Det er behov for flere omega-3 kilder til fiskefôr som kan erstatte/minske bruken av marin fiskeolje. Mel fra heterotrofe alger har vist seg å være god kilde for omega-3 med positive helse- og miljøeffekter.

Fiskeridirektoratet betrakter prosjektet som interessant og innovativt. Etter vår vurdering er det viktig å utvikle kunnskap om nye fôrsammensetninger og råvarekilder og den helse- og velferdsmessige effekt de kan ha på fisken og ikke minst på miljøet.

Vi anser at kunnskap om eventuelle effekter av denne ernæringsmessige tilnærmingen kan være nyttig og bidra til å bringe norsk akvakultur fremover. Vi forutsetter at resultatene fra denne forskningen kommer hele næringen til gode, jf § 22 første ledd.

Vedtak

Med hjemmel i laksetildelingsforskriften §§ 22, 23, 23a, 28a og 28b gir Fiskeridirektoratet Blom Fiskeoppdrett AS tilsagn om to forskningstillatelser á 780 tonn MTB, samlet avgrenset til 1560 tonn MTB. Tillatelsene gis for en periode på 3 år fra utstedelsesdato.

Særvilkår

Følgende særvilkår settes for akvakulturtillatelsen:

- Forsøksbiomassen skal kun anvendes i henhold til prosjektbeskrivelsen i søknaden, det vil si til forsøk i prosjektet *"Ernæringsmessige innovasjoner-Nøkkelen til de store velferdsutfordringene?"*, revidert versjon datert 31. januar 2018.
- Nofima skal ha det faglige ansvaret for forsøkene i akvakulturtillatelsene.
- Resultatene fra forsøksvirksomheten skal være allment tilgjengelig. Årlig forsøksrapportering skal utføres på standardiserte skjema (finnes på www.fiskeridir.no) og sendes til Fiskeridirektoratets kyst- og havbruksavdeling innen 15. februar påfølgende år. Det skal videre avgis sluttrapport når prosjektet er fullført.
- Blom Fiskeoppdrett AS skal ha det faktiske og merkantile ansvaret for fisken i akvakulturtillatelsene.
- All kontrollfisk skal bli holdt i kommersielle matfisktillatelser.
- All fisk som settes ut i akvakulturtillatelsen skal inngå i forsøk godkjent av faglig ansvarlige for prosjektet, og ved avslutningen av forsøk må fisken slaktes/selges.
- Vilkårene i laksetildelingsforskriften som ligger til grunn for tildeling av akvakulturtillatelsene til forsøks- og forskningsformål må være oppfylt også i driftsfasen.

Det gjøres oppmerksom på at det ved brudd på forutsetningene for og vilkårene i tillatelsen eller ved oppsigelse eller mislighold av de kontraktfestede avtalene mellom Blom Fiskeoppdrett AS, Nofima og Alltech Norway AS, kan Fiskeridirektoratet inndra tillatelsen. Fisken i anlegget kan da kreves slaktet ut for eiers regning.

Det gjøres også oppmerksom på at det ikke må befinne seg fisk i anlegget når tillatelsene opphører, og det skal foretas opprydding av innretning og utstyr jf § 13 i akvakulturloven.

Videre saksgang

Det er Hordaland fylkeskommune som har myndighet til å utstede tillatelse i henhold til vedtaket, under forutsetning av at det foreligger nødvendig lokalitetsklarering.

Særvilkår gitt over skal innarbeides i tillatelsesdokumentet og i ethvert etterfølgende tillatelsesdokument som kommer til erstatning for dette.

Fiskeridirektoratet sender samtidig med dette vedtaket brev til Hordaland fylkeskommune med en anmodning om utstedelse av tillatelsesdokument under forutsetning av at det foreligger nødvendig lokalitetsklarering.

Klagerett

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Se vedlagte orientering.

I medhold av forvaltningsloven § 27 b blir det satt som vilkår for å reise søksmål at anledning til å klage er uttømmende benyttet.

Med hilsen

Anne B. Osland
seksjonssjef

Sara Leksen
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Blom Fiskeoppdrett AS

Ulvøyvegen 130

5337

RONG

Vedlegg

Blom Fiskeoppdrett AS Klageskjema